



NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Departament Administracji Publicznej

KAP.411.001.02.2017
R/17/001/KAP

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
ul. Filtrowa 57, 02-056 Warszawa
T +48 22 444 53 08, F +48 22 444 52 52
kap@nik.gov.pl
Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-14, 00-950 Warszawa 1

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	R/17/001/KAP – Planowanie i finansowanie przez gminy oświetlenia przestrzeni publicznej
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Departament Administracji Publicznej
Kontrolerzy	Maciej Bukowski, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr KAP/75/2017 z dnia 27 lipca 2017 r. Sebastian Krawczyk, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr KAP/76/2017 z dnia 27 lipca 2017 r. (dowód: akta kontroli str. 1-4)
Jednostka kontrolowana	Gmina Jedlińsk (dalej: <i>Gmina</i>), obsługiwana przez Urząd Gminy Jedlińsk, ul. Warecka 19, 26-660 Jedlińsk
Kierownik jednostki kontrolowanej	Kamil Dziewierz, Wójt Gminy Jedlińsk od 9 grudnia 2014 r. ¹ Poprzednio Wójtem Gminy Jedlińsk był Wojciech Walczak ² . (dowód: akta kontroli str. 5-50)
Zakres kontroli	1. Planowanie oświetlenia miejsc publicznych i dróg znajdujących się na terenie Gminy. 2. Prawdliwość wyłaniania dostawców energii elektrycznej oraz usług modernizacji i konserwacji oświetlenia, a także formułowania warunków umów. 3. Działania na rzecz racjonalizacji kosztów zużycia energii i promocji rozwiązań zmniejszających zużycie energii na obszarze Gminy. 4. Monitoring i ocena działań skierowanych na racjonalizację zużycia energii oraz na bezpieczeństwo mieszkańców.
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2014 r. do 31 maja 2017 r.

¹ Od 9 grudnia 2014 r.

² W okresie od 2 grudnia 2010 r. do 8 grudnia 2014 r.

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Uzasadnienie oceny ogólnej

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonej nieprawidłowości³, działalność kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą.

Pozytywną ocenę uzasadnia w szczególności wywiązanie się *Gminy* z obowiązku zapewnienia oświetlenia dróg i placów znajdujących się na jej terenie, w tym modernizacji i uzupełnienia punktów świetlnych, w sposób oszczędny, z uwzględnieniem potrzeb mieszkańców. Prawdłowo przeprowadzono postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na dostawę energii oraz wykonanie modernizacji instalacji, z zachowaniem zasad określonych w ustawie Prawo zamówień publicznych⁴ (dalej: Pzp) oraz zapewniono ich konkurencyjność.

Stwierdzona w toku kontroli nieprawidłowość polegała na niedokonaniu aktualizacji *Założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe* w terminie określonym w art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne⁵ (dalej: pe).

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Planowanie oświetlenia miejsc publicznych i dróg znajdujących się na terenie Gminy

Działania w zakresie opracowania projektu założeń do planu zaopatrzenia w energię elektryczną oraz planu zaopatrzenia w energię elektryczną

Opis stanu faktycznego

1. W okresie objętym kontrolą w Gminie Jedlińsk obowiązywały *Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe* (dalej: *Założeniami do planu*) uchwalone w dniu 27 czerwca 2013 r. przez Radę Gminy Jedlińsk⁶. Podstawą uchwalenia *Założeń do planu* był projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe (dalej: *Projekt założeń*) przedłożony przez Wójta⁷. Dokument ten uwzględniał zakres określony w art. 19 ust. 3 pe, tj. ocenę stanu aktualnego i przewidywanych zmian zapotrzebowania na energię elektryczną, przedsięwzięcia racjonalizujące użytkowanie energii elektrycznej, możliwości wykorzystania istniejących nadwyżek i lokalnych zasobów energii oraz zakres współpracy z innymi gminami.

Zarząd Województwa Mazowieckiego pozytywnie zaopiniował *Projekt założeń* w zakresie koordynacji z innymi gminami oraz w zakresie zgodności z polityką energetyczną państwa⁸. Dokument ten wyłożono (zgodnie z art. 19 ust. 6 pe) do publicznego wglądu w Urzędzie Gminy w okresie od 21 marca do 11 kwietnia 2013 r., a informację⁹ o tym zamieszczono na jego stronie internetowej¹⁰. Do

³ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie.

⁴ Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1579).

⁵ Dz. U. z 2017 r. poz. 220, ze zm.

⁶ Uchwała nr XXIII/22/2013 Rady Gminy Jedlińsk z dnia 27 czerwca 2013 r. w sprawie uchwalenia „Założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Jedlińsk na lata 2013-2030”.

⁷ *Projekt założeń* został opracowany przez [redacted] na podstawie umowy z 10 lipca 2012 r. i przekazany Wójtowi Gminy w dniu 16 stycznia 2013 r.

⁸ *Projekt założeń* przedłożono (pismo Wójta z 29 stycznia 2013 r.) do opiniowania przez Zarząd Województwa Mazowieckiego, który 8 lutego 2013 r. wydał pozytywną opinię, wskazując m. in. że *Projekt założeń* spełnia wymogi art. 19 ust. 3 pe, a planowane rozwiązania dotyczące zaopatrzenia w energię i paliwa uznano za zgodne z kierunkami rozwoju energetyki ujętej w Polityce Energetycznej Polski do 2030 r.

⁹ Obwieszczenie z 20 marca 2013 r.

¹⁰ <http://www.jedlinsk.pl/55.tablica-ogloszen.html> oraz http://bip.jedlinsk.pl/upload/obwieszczenie_2013.pdf.

Projektu założeń nie wpłynęły żadne uwagi od osób i jednostek organizacyjnych (zainteresowanych zaopatrzeniem m.in. w energię elektryczną na obszarze Gminy)¹¹.

(dowód: akta kontroli str. 51, 58-97, 398-399)

Założenia do planu, do czasu zakończenia czynności kontrolnych, nie zostały aktualizowane (szerzej opisano poniżej w części nieprawidłowości).

(dowód: akta kontroli str. 67, 68, 73, 74, 398-399)

Wójt wyjaśnił, że nie opracowano projektu planu zaopatrzenia (m.in. w energię elektryczną dla obszaru Gminy lub jej części w związku z art. 20 ust. 1 pe), ponieważ dysponowano planami przedsiębiorstw energetycznych, które pozyskała firma zewnętrzna opracowująca *Projekt założeń*¹².

(dowód: akta kontroli str. 67, 68, 73, 74, 398-399)

2. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego przyjęte przez Radę Gminy w 2001 r.¹³ nie posiada zapisów dotyczących oświetlenia przestrzeni publicznej. Dla 3 obszarów z 31 sołectw, przed przyjęciem *Założeń do planu*, opracowano (w roku: 2007, 2009 i 2011) miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego (tj. dla części sołectwa Jedlanka, dla terenu w miejscowościach Klwatka Szlachecka i Klwaty¹⁴). Dotyczą one głównie przeznaczenia terenów pod zabudowę mieszkaniową, wskazują drogi dojazdowe do nich, nie odnoszą się do kwestii oświetlenia/energii energetycznej.

Brak zapisów w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego w zakresie oświetlenia przestrzeni publicznej oraz zbyt ogólny charakter *Założeń do planu* z 2013 r. (będący dokumentem planistycznym na lata 2013-2030) uniemożliwia porównanie danych w tych dokumentach.

Wójt Gminy podał m.in., że studium zagospodarowania przestrzennego nie zawiera charakterystyki oświetlenia przestrzeni publicznej, bo od 2001 r. zmienił się zakres obowiązków samorządów oraz szereg przepisów np. prawa energetycznego. Gmina Jedlińsk nie posiada planu zaopatrzenia w energię elektryczną.

Ustalono, że w *Założeniach do planu*, jako zadanie ujęto modernizację oświetlenia ulicznego z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii (oświetlenie hybrydowe) lub z zastępowaniem lamp sodowych lampami LED, bez określenia harmonogramu i kosztów prac. *Założenia do planu* nie zawierają propozycji w zakresie rozwoju systemu zaopatrzenia w energię uwzględniających zapewnienie pewności zasilania w sieciowe nośniki energii terenów pod budownictwo mieszkaniowe. Wójt Gminy podał, że brak propozycji w tym zakresie spowodowany był tym, że prawie cały ruch budowlany i przeznaczenie terenów pod budownictwo mieszkaniowe oraz inwestycje jest realizowany w oparciu o indywidualne decyzje o warunkach zabudowy i na podstawie wniosków o określenie warunków przyłączenia (składanych do właściwego przedsiębiorstwa energetycznego).

W *Założeniach do planu* wskazano, że obowiązujący plan rozwoju sieci przesyłowej przedsiębiorstwa energetycznego nie zakłada na terenie Gminy Jedlińsk prac

¹¹ Notatka Kierownika Referatu Promocji i Rozwoju Gospodarczego z 12 kwietnia 2013 r. oraz pracownika Biura Rady Gminy.

¹² *Projekt założeń* został opracowany przez Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Usługowo-Handlowe „BaSz” Bartosz Szymusik z siedzibą w Końskich na podstawie umowy z 10 lipca 2012 r. i przekazany Wójtowi Gminy w dniu 16 stycznia 2013 r.

¹³ Uchwała nr XXII/56/2001 Rady Gminy z 3 grudnia 2001 r. Cztery jego zmiany (uchwały Rady Gminy nr: IV/20/2006 z 28 grudnia 2006 r., XXII/63/2008 z 30 października 2008 r., III/1/2011 z 25 lutego 2011 r. i VIII/41/2015 z 29 czerwca 2015 r.) nie posiadają żadnych zapisów odnoszących się do oświetlenia przestrzeni publicznej.

¹⁴ Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla: części sołectwa Jedlanka w Gminie Jedlińsk (uchwała Rady Gminy Jedlińsk Nr VIII/23/2007 z dnia 26 kwietnia 2007 r.); terenu położonego w miejscowości Klwaty (uchwała Rady Gminy Jedlińsk Nr XXXIV/35/2009 z dnia 29 października 2009 r.) oraz terenów zabudowy jednorodzinnej położonych w sołectwie Klwatka Szlachecka (uchwała Rady Gminy Jedlińsk Nr III/2/2011 z dnia 25 lutego 2011 r.).

inwestycyjnych. Istniejąca infrastruktura dystrybucyjna rozbudowywana jest na bieżąco w ramach przyłączenia nowych odbiorców energii elektrycznej, zgodnie z ich potrzebami¹⁵.

(dowód: akta kontroli str. 51, 67, 68, 73- 76, 236, 241-251, 289, 290, 398-399)

3. W procesie tworzenia *Projektu założeń* nie zasięmano opinii policji, ani innych służb w zakresie bezpieczeństwa mieszkańców z powodu, jak podał Wójt Gminy, incydentalnej wypadkowości na drogach Gminy Jedlińsk oraz niskiej przestępczości przeciwko mieniu. Wójt Gminy dodał, że służby publiczne i osoby fizyczne oraz prawne miały możliwość wypowiedzenia się na etapie publicznego wyłożenia dokumentu celem zgłaszania uwag przed jego uchwaleniem. Kontrola wykazała, że nie zgłaszano takich uwag.

W zakresie oświetlenia nie dokonywano analizy wpływu *Założeń do planu* na bezpieczeństwo mieszkańców Gminy Jedlińsk. Wójt Gminy podał m.in., że brak analiz wynikał z przekonania o wysokim stopniu bezpieczeństwa publicznego. Działania modernizacyjne i budowa nowych punktów świetlnych zapewniły bezpieczeństwo w zakresie ruchu drogowego przez doświetlenie najważniejszych dróg i skrzyżowań.

(dowód: akta kontroli str. 51, 67, 68, 73, 76, 77, 236, 289, 290, 398, 399)

4. W okresie objętym kontrolą nie opracowano i nie wdrożono sformalizowanego systemu monitorowania realizacji *Założeń do planu*¹⁶ oraz nie przeprowadzano okresowych analiz wyników monitorowania w zakresie postępu realizacji tych *Założeń*. Wójt Gminy podał m.in., że nie przewidziano takich działań, ponieważ nie ma takiego wymogu w przepisach ustawy Prawo energetyczne oraz brak jest w *Założeniach* zadań inwestycyjnych budowy oświetlenia publicznego, poza informacją o zadaniu - modernizacja oświetlenia.

Wójt Gminy poinformował, że pomimo braku pisemnych procedur w zakresie systemu monitorowania realizacji *Założeń do planu* podejmowano na terenie Gminy Jedlińsk działania o charakterze kontroli zarządczej. Przeprowadzano modernizację i konserwację oświetlenia przestrzeni publicznej, celem utrzymania stanu sprawności sieci oświetleniowej. W latach 2014-2017 zabezpieczono środki na remont i dobudowę oświetlenia oraz poprawę doświetlenia przestrzeni publicznej na podstawie informacji od radnych gminy i sołtysów w zakresie istniejących potrzeb społecznych.

Wójt Gminy dodał, że Gmina Jedlińsk podjęła działania celem uruchomienia oświetlenia drogi krajowej (nr 7), dowieszano dodatkowe lampy celem doświetlenia obszarów peryferyjnych w związku z rozwojem budownictwa mieszkalnego.

(dowód: akta kontroli str. 51, 67-69, 236, 237, 289, 291, 398, 399)

5. Kontrola NIK wykazała, że kontrolowana jednostka zrealizowała wniosek pokontrolny (sformułowany po kontroli NIK nr R/12/001) poprzez opracowanie i przyjęcie w 2013 r. *Projektu założeń*.

(dowód: akta kontroli str. 51, 67, 68, 86-87, 398, 399)

Ustalone
nieprawidłowości

Kontrola wykazała, że Wójt Gminy nie opracował projektu aktualizacji *Założeń do planu*, do czego zobowiązuje art. 19 ust. 2 pe. Przepis ten stanowi m.in., że *Projekt założeń* aktualizuje się, co najmniej raz na 3 lata. Termin upłynął w 2016 r., gdyż *Założenia do planu* uchwalono w czerwcu 2013 r.

¹⁵ *Założenia do planu*, str. 58.

¹⁶ W projekcie założeń nie przewidziano monitorowania realizacji założeń i wdrażania systemu monitorowania.

Wójt Gminy Pan Kamil Dziewierz wyjaśnił m.in., że nie dokonano aktualizacji *Założeń do planu* z uwagi na brak środków finansowych na ten cel. Dokument ten będzie zaktualizowany po przeprowadzeniu procedury aktualizacji przez wybranego wykonawcę. Obecnie trwają analizy cenowe aktualizacji i badanie możliwości finansowych gminy w tym zakresie.

Do czasu zakończenia czynności kontrolnych nie dokonano aktualizacji *Założeń do planu*.

(dowód: akta kontroli str. 67, 68, 73, 74, 93, 398-399)

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonej nieprawidłowości, działalność Gminy w zakresie planowania oświetlenia miejsc publicznych i dróg znajdujących się na jej terenie. Ocenę uzasadnia przyjęcie w dniu 27 czerwca 2013 r. przez Radę Gminy Jedlińsk *Założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe*), jak również zabezpieczenie w latach 2014-2017 środków na remont i dobudowę oświetlenia oraz poprawę doświetlenia przestrzeni publicznej w zakresie istniejących potrzeb społecznych.

2. Prawidłowość wyłaniania dostawców energii elektrycznej oraz usług modernizacji i konserwacji oświetlenia, a także formułowania warunków umów

Wydatki ponoszone na finansowanie oświetlenia miejsc publicznych

Opis stanu faktycznego

1. Wydatki Gminy Jedlińsk na finansowanie oświetlenia miejsc publicznych i dróg w 2014 r. wyniosły 616,5 tys. zł (tj. 83,7% z zaplanowanych 736,2 tys. zł)¹⁷, a w 2015 r. wyniosły 814,4 tys. zł (tj. 97,3% z zaplanowanych 837,3 tys. zł)¹⁸ i wzrosły o 197,9 tys. zł. W 2016 r. wydatki wyniosły 911,6 tys. zł (tj. 96,8% z zaplanowanych 942,0 tys. zł)¹⁹ i wzrosły w porównaniu z 2015 r. o 97,2 tys. zł. Do 31 maja 2017 r. wydatki wyniosły 290,4 tys. zł (tj. 40,8% z rocznie zaplanowanych 712,0 tys. zł)²⁰.

W okresie od 2014 r. do 31 maja 2017 r., jak podał Wójt Gminy, nie odstępowano od realizacji zaplanowanych zadań. Różnice pomiędzy wydatkami zaplanowanymi, a zrealizowanymi wynikały z oszczędności z tytułu m.in. rozstrzygnięcia przetargu na zakup energii elektrycznej (w 2015 r.) oraz umów na konserwację oświetlenia (w 2016 r.), co szerzej opisano poniżej.

Skarbnik Gminy Ilona Starzyńska podała, m.in. że wzrost wydatków w 2015 r. w porównaniu do roku poprzedniego wynikał z włączenia oświetlenia na drodze krajowej nr 7, którego kosztami zużytej energii została obciążona Gmina. Wzrost wydatków w 2016 r. związany był z rozbudową i dowieszaniem nowych punktów świetlnych na terenie Gminy.

2. W okresie objętym kontrolą Gmina Jedlińsk nie ubiegała się o środki finansowe na realizację inwestycji związanych z zaopatrzeniem w energię elektryczną i oświetlenie publiczne ze środków krajowych, ani z zagranicznych. Wynika to, jak podał Wójt Gminy, z zadłużenia Gminy i konieczności spłacania istniejących

¹⁷ Z tego: 393,0 tys. zł (63,7%) na zakup energii (§ 4260), 79,6 tys. zł (12,9%) na konserwację i modernizację punktów świetlnych (§ 4270), 142,0 tys. zł (23,0%) na budowę nowych punktów świetlnych (§ 6050) i 1,9 tys. zł (0,3%) pozostałe wydatki (m.in. zakup usług).

¹⁸ Z tego: 547,3 tys. zł (67,2%) na zakup energii, 96,5 tys. zł (11,8%) na konserwację i modernizację punktów świetlnych, 168,1 tys. zł (20,6%) na budowę punktów świetlnych i 2,5 tys. zł (0,3%) pozostałe wydatki.

¹⁹ Z tego: 668,8 tys. zł (73,4%) na zakup energii, 81,1 tys. zł (8,9%) na konserwację i modernizację punktów świetlnych, 132,6 tys. zł (14,5%) na budowę punktów świetlnych i 29,1 tys. zł (3,2%) pozostałe wydatki.

²⁰ Z tego: 264,8 tys. zł (91,2%) na zakup energii, 25,0 tys. zł (8,6%) na konserwację i modernizację punktów świetlnych i 0,6 tys. zł (0,2%) na budowę punktów świetlnych.

kredytów. Wydatki na oświetlenie oraz jego modernizację realizowano w ramach własnych środków budżetowych.

Kontrola wykazała, że zmiana przepisów ustawy Prawo energetyczne²¹ nie wpłynęła na ograniczenie wydatków ponoszonych przez *Gminę* na dostawy energii elektrycznej.

(dowód: akta kontroli str. 82-83, 285, 292, 378-397)

Realizacja obowiązku oświetlenia miejsc publicznych i dróg na terenie Gminy

Opis stanu
faktycznego

1. Na terenie Gminy Jedlińsk punkty świetlne znajdowały się w parku i przy drogach. Kontrola wykazała, że liczba punktów świetlnych wzrosła przy drogach gminnych, a nie zmieniła się w parkach oraz na drogach powiatowych i krajowej²². Na koniec 2014 r. było 1875 punktów świetlnych, tj. 13 w parku i 1862 przy drogach (z tego: 1175 drogi gminne, 345 drogi powiatowe i 342 droga krajowa). Na koniec 2015 r. było 2007 punktów świetlnych, ich liczba wzrosła o 132 takie punkty (do 1307 na drogach gminnych). Na koniec 2016 r. było 2021 punktów świetlnych, ich liczba wzrosła o 14 takich punktów (do 1321 na drogach gminnych). Do 31 maja 2017 r. było 2023 punktów świetlnych, ich liczba wzrosła o dwa takie punkty (do 1323 przy drogach gminnych).

(dowód: akta kontroli str. 51, 67, 70-72, 255-273, 277-279, 292-295)

2. W okresie objętym kontrolą Gminy Jedlińsk była właścicielem od 65,9% do 68,4% punktów świetlnych²³. Przedsiębiorstwo energetyczne posiadało od 14,7% do 15,8% punktów świetlnych²⁴, zarządca drogi krajowej (Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad, w skrócie GDDKiA) od 16,9% do 18,2% takich punktów²⁵.

Gmina Jedlińsk poza własnymi punktami świetlnymi, utrzymywała i konserwowała punkty będące własnością przedsiębiorstwa energetycznego zgodnie z *Zasadami konserwacji urządzeń oświetlenia drogowego* (dalej: *Zasady konserwacji*) zawartymi z PGE Dystrybucja.

GDDKiA na podstawie porozumienia z 21 października 2014 r. z Gminą Jedlińsk zobowiązała się do utrzymania sprawności urządzeń oświetlenia, a Gmina do pokrywania kosztów energii elektrycznej dostarczanej na potrzeby oświetlenia drogi krajowej nr 7. NIK do podjętych działań nie wnosi uwag.

(dowód: akta kontroli str. 51, 67, 70-72, 255-273, 277-279, 292-295, 376, 377)

3. W ramach obniżania kosztów energii elektrycznej na terenie Gminy w 2015 r. zostało przeprowadzone postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego na zakup energii elektrycznej na potrzeby budynków i lokali biurowych, oświetlenia ulicznego oraz urządzeń komunalnych Gminy. Oszczędności dla *Gminy* powstałe w wyniku przeprowadzenia postępowania na zakup energii wyniosły 121,5 tys. zł brutto rocznie (szerzej opisano poniżej).

(dowód: akta kontroli str. 280, 94, 95, 287-288, 299-300)

²¹ Dokonane ustawą z dnia 27 maja 2015 r. o zmianie ustawy Prawo energetyczne (Dz. U. poz. 942).

²² Przez Gminę Jedlińsk przebiega droga krajowa nr 7.

²³ Własność Gminy Jedlińsk w podziale na lata: 1236 punktów świetlnych w 2014 r. (65,9%), 1368 punktów świetlnych w 2015 r. (68,2%), 1382 punkty świetlne w 2016 r. i 1384 punkty świetlne w 2017 r. (68,4%).

²⁴ Własność przedsiębiorstwa energetycznego - 297 punktów świetlnych, udział w podziale na lata: w 2014 r. 15,8%, w 2015 r. 14,8%, w 2016 r. i w 2017 r. 14,7%.

²⁵ Punkty świetlne Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad w liczbie 342 szt. w podziale na lata: w 2014 r. 18,2%, w 2015 r. 17,0%, w 2016 r. 16,9% i w 2017 r. 16,9%.

Działania w zakresie wyboru dostawców energii elektrycznej oraz dostawców usług budowy i utrzymania punktów świetlnych oraz realizacji usług w tym zakresie

Opis stanu faktycznego

1. W latach 2014-2015 Gmina Jedlińsk posiadała umowę kompleksową z Operatorem Systemu Dystrybucyjnego (PGE Dystrybucja S.A.) na zakup i dystrybucję energii elektrycznej. W lipcu 2015 r. wszczęła postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego na zakup energii na potrzeby *Gminy* (w tym oświetlenia) o szacowanej wartości 1 219,5 tys. zł (288,6 tys. euro). W wyniku rozstrzygniętego postępowania w dniu 16 października 2015 r. została zawarta umowa z PGE Obrót S.A. na kwotę 755,7 tys. zł. Z wyjaśnień Wójta Gminy wynika m.in., że w wyniku zawartej umowy zmniejszeniu uległy stawki taryfy C12a (szczytowej) z ceny 0,51 zł/kWh na 0,2 zł/kWh i taryfy C12a (pozaszczytowej) z ceny 0,21 zł/kWh na 0,19 zł oraz zlikwidowano opłatę handlową. W efekcie tego oszczędności roczne z likwidacji opłaty handlowej to 27,0 tys. zł i z niższych kosztów energii to 94,5 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 132-155, 287, 288, 299, 300, 304-307, 345-350)

W związku z wypowiedzeniem przez nowego sprzedawcę energii dotychczasowych umów kompleksowych, od 2015 r. *Gmina* zawierała nowe umowy na dystrybucję energii z dotychczasowym operatorem (PGE Dystrybucja).

(dowód: akta kontroli str. 132-155, 287, 288, 299, 300, 304-307, 345-350)

Kontrola umów zakup energii elektrycznej i na dystrybucję z lat 2014-2017²⁶ zawartych przez *Gminę* wykazała, że obowiązki przedsiębiorstw energetycznych w zakresie utrzymywania zdolności urządzeń, instalacji i sieci do zaopatrzenia ujęte w art. 4 ust. 1 pe zostały sprecyzowane w *Regulaminach świadczenia usług dystrybucji energii elektrycznej* oraz w *Instrukcji ruchu i eksploatacji sieci dystrybucyjnej*, stanowiących załączniki do umów.

W umowach zawieranych przez *Gminę* z przedsiębiorstwami energetycznymi nie stwierdzono przypadków narzucenia przez przedsiębiorstwa energetyczne nieuzasadnionych kosztów przesyłu czy dystrybucji.

(dowód: akta kontroli str. 315-341)

2. W okresie objętym kontrolą²⁷ punkty świetlne nie były wyłączane ze względów oszczędnościowych, wszystkie one były użytkowane i dostosowane (z wyjątkiem 30 lamp rtęciowych) do poprawy efektywności wykorzystania energii elektrycznej.

(dowód: akta kontroli str. 374-375)

3. W okresie objętym kontrolą *Gmina* pokrywała ze środków własnych koszty utrzymania punktów świetlnych na drogach gminnych, powiatowych i parkach. Na dobudowę, konserwację i modernizację punktów świetlnych wydano odpowiednio:

- w 2014 r. kwoty: 142,0 tys. zł (z zaplanowanych 150,0 tys. zł) i 79,6 tys. zł²⁸ (z zaplanowanych 81,0 tys. zł);
- w 2015 r. kwoty 168,1 tys. zł (z zaplanowanych 170,0 tys. zł) i 96,5 tys. zł (100% planu);
- w 2016 r. kwoty: 132,6 tys. zł (z zaplanowanych 133,1 tys. zł) i 81,1 tys. zł (100% planu);

²⁶ Sprawdzono dobrane celowo cztery umowy na dystrybucję energii elektrycznej do punktów oświetleniowych (w miejscowościach: Czarna Rola, Piastów, Gutów - Bród oraz Zawady Nowe), porozumienie dotyczące indywidualnych warunków umów kompleksowych z dnia 25 października 2013 r. oraz umowę na zakup energii elektrycznej zawartą w związku z rozstrzygnięciem postępowania z 2015 r.

²⁷ Na dzień 31 grudnia 2014 r. i 31 grudnia 2016 r.

²⁸ Kwota obejmuje konserwację i modernizację.

- do 31 maja 2017 r. kwoty: 0,6 tys. zł (z zaplanowanych 190,0 tys. zł) i 25,0 tys. zł (z zaplanowanych 75,0 tys. zł)²⁹.

(dowód: akta kontroli str. 82-83)

4. Konserwacja i utrzymanie punktów świetlnych stanowiących własność przedsiębiorstwa energetycznego prowadzone były zgodnie z *Zasadami konserwacji*, zawartymi w umowie z PGE Dystrybucja S.A. Przedsiębiorstwo energetyczne udostępniło *Gminie* urządzenia oświetlenia i wyraziło zgodę na ich konserwację. *Gmina* zobowiązała się do utrzymywania urządzeń oświetlenia drogowego w stanie technicznym zgodnym z obowiązującymi przepisami i wymogami wraz z prowadzeniem wymaganej przepisami dokumentacji eksploatacyjnej.

Zgodnie z *Zasadami konserwacji* urządzenia oświetlenia drogowego wybudowane ze środków gminnych są własnością *Gminy*.

Kontrola wykazała, że w okresie objętym kontrolą *Gmina* nie przekazywała żadnych instalacji oświetleniowych przedsiębiorstwu energetycznemu oraz nie była zobowiązana do uzyskania zgody przedsiębiorstwa energetycznego na wykonywanie usług przez inne podmioty. Zgodnie z *Zasadami konserwacji* *Gmina* była zobowiązana do informowania przedsiębiorstwa energetycznego o podmiocie, realizującym usługę utrzymania oświetlenia na terenie *Gminy*.

(dowód: akta kontroli str. 353-372)

5. *Gmina* w okresie objętym kontrolą nie występowała z zapytaniem i nie otrzymywała ofert odkupienia instalacji energetycznej od przedsiębiorstwa energetycznego.

PGE Dystrybucja, w związku z wprowadzeniem jednolitych zasad zarządzania posiadaniem majątkiem, poinformowała 23 stycznia 2017 r. *Gminę* o wypowiedzeniu z dniem 30 kwietnia dotychczasowych *Zasad konserwacji*, proponując w zamian zawarcie umowy dzierżawy na okres nie krótszy niż 3 lata. Na dzień zakończenia czynności kontrolnych tj. 4 września 2017 r., umowa dzierżawy infrastruktury z *Gminą* nie była zawarta.

6. W okresie objętym kontrolą, w związku z brakiem takiej potrzeby, *Gmina* nie budowała infrastruktury energetycznej odrębnej od przedsiębiorstwa energetycznego i nie przekazywała przedsiębiorstwu energetycznemu instalacji oświetleniowych, ani punktów świetlnych.

(dowód: akta kontroli str. 51-377)

7. Na terenie *Gminy* usługi z zakresu konserwacji i utrzymania oświetlenia oraz projektowanie w zakresie rozbudowy i dowieszania nowych punktów świetlnych zlecano na podstawie postępowań, do których na podstawie art. 4 ust. 8 Pzp, nie stosowano przepisów tej ustawy. W okresie objętym kontrolą zawarto cztery roczne umowy na obsługę eksploatacyjną oświetlenia ulicznego i parkowego oraz siedem umów na doświetlenie dróg gminnych oraz zakup i montaż opraw oświetleniowych. Postanowienia umów na obsługę eksploatacyjną przewidywały wynagrodzenie ryczałtowe wykonawcy za każdy miesiąc realizacji umowy.

(dowód: akta kontroli str. 51-57, 308-314)

Badaniem w zakresie zgodności prowadzonych postępowań z przepisami ustawy o zamówieniach publicznych objęto cztery postępowania (w tym jedno przeprowadzone w trybie przetargu nieograniczonego o wartości większej niż

²⁹ Do 31 maja 2017 r. nie ponoszono wydatków na modernizację punktów świetlnych.

30 000 euro)³⁰. W wyniku badania stwierdzono, że postępowania przeprowadzono z zachowaniem zasad określonych w Pzp oraz z zapewnieniem konkurencyjności. W postępowaniu na zakup energii prowadzonym w trybie przetargu nieograniczonego zamawiający ustalił jedno kryterium oceny ofert (100% - cena). W postępowaniach prowadzonych bez zastosowania Pzp zamawiający informował wykonawców (poprzez informację w Biuletynie Informacji Publicznej lub telefonicznie) o wszczęciu postępowania, a następnie spośród otrzymanych ofert wybierał tę z najniższą ceną, do czego NIK nie wnosi uwag.

(dowód: akta kontroli str. 302-315)

8. W okresie objętym kontrolą w Gminie Jedlińsk nie wystąpiły przypadki ograniczania oświetlania miejsc publicznych z powodu braku napraw uszkodzonych opraw oświetleniowych.

(dowód: akta kontroli str. 302-315)

9. Kontrola NIK wykazała, że kontrolowana jednostka zrealizowała wnioski pokontrolne (sformułowane po kontroli NIK nr R/12/001³¹) w obszarze zamówień publicznych³², w tym m.in. zawarła porozumienie z GDDKiA w sprawie finansowania oświetlenia drogi krajowej nr 7.

(dowód: akta kontroli str. 351-352)

Ustalone
nieprawidłowości

W zakresie prawidłowości wyłaniania dostawców energii elektrycznej oraz usług modernizacji i konserwacji oświetlenia, a także formułowania warunków umów nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie sposób wyłaniania dostawców energii elektrycznej oraz usług modernizacji i konserwacji oświetlenia, a także formułowania warunków umów. Zachowano zasady Pzp i konkurencyjności przy wyborze dostawców i wykonawców usług. *Gmina* uzyskała oszczędności z tytułu zakupu energii elektrycznej (po przeprowadzonym przetargu), a także w tytułu likwidacji opłaty handlowej i zmniejszenia opłaty za stawki taryf C12a.

³⁰ Badaniem objęte zostały następujące postępowania: *Zakup energii elektrycznej na potrzeby budynków i lokali biurowych, oświetlenia ulicznego oraz urządzeń komunalnych Gminy Jedlińsk* o wartości szacunkowej 1 219,5 tys. zł (288,6 tys. euro), *Dobudowa oświetlenia drogowego w miejscowościach Wsola, Wielogóra, i Piastów Poręby, dobudowa opraw oraz wymiana wysięgników w miejscowościach: Wierzchowiny, Jedlińsk, Wielogóra, Nowa Wola i Wsola oraz rozbudowa linii energetycznej niskiego napięcia w miejscowości Czarny Ług* o wartości szacunkowej 102,7 tys. zł (24,3 tys. euro), *Obsługa eksploatacyjna urządzeń oświetlenia ulicznego i parkowego na terenie Gminy Jedlińsk* o wartości szacunkowej 41,4 tys. zł (9,8 tys. euro) oraz *Sporządzenie audytu efektywności energetycznej oświetlenia ulicznego oraz opracowanie planu rozbudowy oświetlenia w Gminie Jedlińsk* o wartości szacunkowej 3,0 tys. zł (1,0 tys. euro). Doboru próby do badania w zakresie postępowań o wartości poniżej 30 tys. euro dokonano losowo. Postępowanie na zakup energii elektrycznej było jedynym postępowaniem o wartości powyżej 30 tys. euro, którego przedmiot związany był z oświetleniem w okresie objętym kontrolą.

³¹ Najwyższa Izba Kontroli wniosowała o: „Formułowanie warunków udziału w postępowaniu zgodnie z przepisami ustawy Prawo zamówień publicznych; Żądanie w postępowaniach w sprawie zamówień publicznych oświadczeń i dokumentów w postępowaniach w sprawie zamówień publicznych zgodnie z przepisami Pzp i rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 2009 r. w sprawie rodzajów dokumentów, jakich może żądać zamawiający od wykonawcy, oraz formy, w jakich te dokumenty mogą być składane; Uwzględnianie w postępowaniach w sprawie zamówień publicznych jedynie oryginałów lub notarialnie poświadczonych kopii pełnomocnictw, a w razie stwierdzenia ich braku lub wadliwości wzywianie wykonawcy do ich uzupełnienia; Zapewnienie zabezpieczania należytego wykonania umowy zgodnie z dyspozycją art. 147 w związku z art. 151 Pzp.”. Także o „Podjęcie działań w celu ustalenia warunków przejęcia od GDDKiA finansowania oświetlenia drogi krajowej nr 7 na odcinku położonym na terenie Gminy Jedlińsk”.

³² Badaniem w zakresie realizacji wniosków objęto dwa postępowania: na zakup energii elektrycznej na potrzeby budynków i lokali biurowych, oświetlenia ulicznego oraz urządzeń komunalnych gminy Jedlińsk, a także na przebudowę drogi gminnej Kławy Dwór - Dąbrówka.

3. Działania na rzecz racjonalizacji kosztów zużycia energii i promocji rozwiązań zmniejszających zużycie energii na obszarze Gminy

Działania w zakresie racjonalizacji zużycia energii i promocji rozwiązań zmniejszających zużycie energii na terenie Gminy

Opis stanu faktycznego

1. W *Założeniach do planu* wskazało m.in. że racjonalizacja energii elektrycznej sprowadza się do poprawy efektywności ekonomicznej wykorzystania nośników energii przy minimalizacji szkodliwego oddziaływania na środowisko. Założono, że osiągnięcie tego celu możliwe jest przez realizację działania w obszarze zwiększenia efektywności wykorzystania energii elektrycznej przez ograniczanie zużycia energii elektrycznej na poziomie: zarządcy dróg poprzez energooszczędne oświetlenie uliczne oraz na poziomie użytkownika poprzez wprowadzanie energooszczędnego oświetlenia pomieszczeń, modernizację bądź wymianę energochłonnych urządzeń gospodarstwa domowego³³. Jako zadanie w tym zakresie w *Założeniach do planu* wskazano modernizację oświetlenia ulicznego w kierunku wykorzystania odnawialnych źródeł energii (oświetlenie hybrydowe) bądź w kierunku zastępowania lamp sodowych lampami LED, uzależniając realizację inwestycji od dostępności środków zewnętrznych³⁴. Źródłami finansowania w latach 2013-2030 będą środki własne oraz źródła zewnętrzne. Nie określono ram czasowych, ani harmonogramu prac i kosztów tego zadania.

Wójt Gminy podał m.in., że w latach 2014-2017 nie zawierano umów o poprawę efektywności energetycznej i nie podejmowano przedsięwzięć służących poprawie efektywności energetycznej, poza dokonywaniem wymiany lamp na energooszczędne.

(dowód: akta kontroli str. 51, 94, 96-98, 238, 239, 296, 398, 399)

2. Kontrola wykazała, że na terenie Gminy Jedlińsk w miejscach publicznych (przy drogach i w parku) według stanu na 31 maja 2017 r. było 2023 punktów świetlnych (z tego: 96,4% lamp sodowych /1951 szt./, lamp LED 2,1% /42 szt./ i lamp rtęciowych 1,5% /30 szt./³⁵). W latach 2014-2015 wzrosła ilość lamp sodowych o 118 szt. i typu LED o 14 szt. W latach 2015 -2016 wzrosła ilość lamp typu LED o 27 szt., a zmalała ilość lamp sodowych o 13 szt., co wskazuje na poprawę efektywności energetycznej.

W *Projekcie założeń* błędnie podano, że wszystkie punkty świetlne na terenie Gminy Jedlińsk to oprawy sodowe³⁶. Informację tę w 2016 r., tj. trzy lata później, zweryfikował audyt oświetlenia przeprowadzony przez firmę zewnętrzną³⁷, który wykazał występowanie 30 lamp rtęciowych. Wójt Gminy podał m.in., że w latach 2013-2015 nie inwentaryzowano oświetlenia i mylnie przyjęto w *Projekcie założeń*, że wszystkie lampy były sodowymi. Wójt dodał, że 30 lamp rtęciowych będzie wymienionych w 2018 r. w ramach planowanej modernizacji oświetlenia ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie.

Kontrola wykazała, że skutki finansowe z zastosowania środków poprawy efektywności energetycznej w przypadku wymiany lamp sodowych na LED oraz

³³ *Założenia do planu*, str. 71, 72.

³⁴ *Założenia do planu*, str. 75.

³⁵ Stan oświetlenia przestrzeni publicznej w: 2014 r. - 1875 lamp (sodowe 1845 szt., tj. 98,4% i rtęciowe 30 szt. tj. 1,6%), 2015 r. - 2007 lamp (sodowe 1963 szt., tj. 97,8%, rtęciowe 30 szt., tj. 1,5% i LED 14 szt., tj. 0,7%), 2016 r. - 2021 lamp (sodowe 1950 szt., tj. 96,5%, rtęciowe 30 szt., tj. 1,5% i LED 41, szt., tj. 2,0%), do 31 maja 2017 r. - 2023 lamp (sodowe 1951 szt., tj. 96,4%, rtęciowe 30 szt., tj. 1,5% i LED 42 szt., tj. 2,1%).

³⁶ *Założenia do planu*, str. 52.

³⁷ Umowa z 18 lutego 2016 r.

dowieszanie ich w nowych miejscach nie były możliwe do wyliczenia³⁸. Wymiana lamp sodowych i montaż 42 lamp LED na terenie *Gminy* spełnia wymogi zastosowania³⁹ co najmniej jednego ze środków poprawy efektywności energetycznej poprzez wymianę eksploatowanych urządzeń na charakteryzujące się niskim zużyciem energii i nabycie takiego urządzenia.

(dowód: akta kontroli str. 51, 63-66, 94, 99, 100, 238, 239, 172-177, 289, 292, 296, 298, 301)

3. Gmina Jedlińsk nie prowadziła działalności promocyjnej dotyczącej rozwiązań zmniejszających zużycie energii na swoim obszarze. Jak podał Wójt Gminy wynikało to z braku zdefiniowania potrzeb *Gminy*. Na stronie internetowej Urzędu Gminy informowano o uchwaleniu dokumentu o charakterze strategiczno - operacyjnym pn. Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Jedlińsk na lata 2016-2020⁴⁰, promującym racjonalizację zużycia energii, który zawiera różnorodne rozwiązania, w tym zadanie „Modernizacja oświetlenia ulicznego”.

(dowód: akta kontroli str. 94, 100, 101, 296, 298, 299)

Ustalone
nieprawidłowości

W zakresie działań na rzecz racjonalizacji zużycia energii i promocji rozwiązań zmniejszających zużycie energii nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

W ocenie NIK, *Gmina* podejmowała ograniczone działania w celu racjonalizacji zużycia energii elektrycznej i promocji rozwiązań zmniejszających zużycie energii na swoim obszarze. Ich ocena jest utrudniona ze względu na brak określenia w *Założeniach do planu* ram czasowych oraz harmonogramu prac racjonalizujących użytkowanie energii elektrycznej oraz nieopracowanie aktualizacji do *Projektu założeń* zawierającego m.in. opis przedsięwzięć w tym zakresie, który powinien być podstawą planowania i wykonywania tego typu zadań.

4. Monitoring i ocena działań skierowanych na racjonalizację zużycia energii oraz na bezpieczeństwo mieszkańców

Opis stanu
faktycznego

W Gminie Jedlińsk w okresie objętym kontrolą nie prowadzono działań obejmujących monitoring racjonalizacji zużycia energii i promocji rozwiązań zmniejszających zużycie energii w zakresie oświetlenia przestrzeni publicznej. Jak podał Wójt Gminy, wynikało to z przekonania o dokonaniu pełnej wymiany lamp rtęciowych na sodowe przed 2012 r. i braku zdefiniowanych potrzeb w tym zakresie. Dopiero inwentaryzacja z 2016 r. oświetlenia dała pełnię wiedzy o stanie oświetlenia na terenie *Gminy*.

Nie opracowano zasad kontroli sprawności oświetlenia. Działania w zakresie usuwania awarii oświetlenia opierały się na zgłoszeniach mieszkańców, które przekazywane były podmiotowi realizującemu usługę konserwacji oświetlenia na terenie gminy.

(Dowód: akta kontroli str. 300, 374-375)

Ustalone
nieprawidłowości

W zakresie monitoringu i oceny działań skierowanych na racjonalizację zużycia energii oraz na bezpieczeństwo mieszkańców nie stwierdzono nieprawidłowości.

³⁸ Inaczej, jak np. w przypadku wymiany całej linii wraz z punktami świetlnymi, co nie wystąpiło w Gminie Jedlińsk.

³⁹ Stosownie do art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o efektywności energetycznej (Dz. U. z 2015 r. poz. 2167 ze zm.), jednostka sektora publicznego, jest obowiązana stosować, co najmniej dwa ze środków poprawy efektywności energetycznej określonych w art. 10 ust. 2 tej ustawy, którymi były m.in. nabycie nowego urządzenia, instalacji lub pojazdu, charakteryzujących się niskim zużyciem energii oraz niskimi kosztami eksploatacji oraz wymiana eksploatowanego urządzenia, instalacji lub pojazdu na urządzenie, instalację lub pojazd, albo ich modernizacja. Zasady te zostały zmienione przez obowiązującą ustawę o efektywności energetycznej z dnia 20 maja 2016 r., która weszła w życie 1 października 2016 r. określając w art. 6 ust. 1, że jednostka sektora publicznego realizuje swoje zadania, stosując co najmniej jeden ze środków poprawy efektywności energetycznej.

⁴⁰ Uchwała Nr XVI/5/2016 Rady Gminy Jedlińsk z dnia 29 lutego 2016 r. w sprawie przyjęcia Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Jedlińsk na lata 2016–2020, opublikowana na stronie internetowej <http://bip.jedlinsk.pl/upload/1652016.pdf>.

W ocenie NIK, *Gmina* podejmowała ograniczone działania w zakresie monitorowania racjonalizacji zużycia energii. Zdaniem NIK, realizacja *Założeń do planu* wymaga stworzenia systemu monitorowania ujętych w nim zadań. Monitoring powinien stanowić część składową systemu zarządzania gospodarką energetyczną gminy. Okresowa analiza wyników monitorowania powinna stanowić narzędzie pomocne przy podejmowaniu bieżących decyzji w zakresie zarządzania gospodarką energetyczną gminy; może także być wykorzystana do okresowej weryfikacji *Założeń*, jak również posłużyć do aktualizacji wymaganego ustawą *Projektu założeń*.

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁴¹, wnosi o terminowe dokonywanie aktualizacji *Projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe*.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ust. 1 i 2 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Departamentu Administracji Publicznej Najwyższej Izby Kontroli.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosku

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, dniawrześnia 2017 r.

Kontroler:

Maciej Bukowski
Specjalista kontroli państwowej

.....
Podpis

Najwyższa Izba Kontroli

Departament Administracji Publicznej

Dyrektor
Bogdan Skwarka

.....
podpis

⁴¹ Dz. U. z 2017 r. poz. 524.